

WP4 – Innovativ kollektivtrafik i glesbygd

Analysunderlag och upplägg

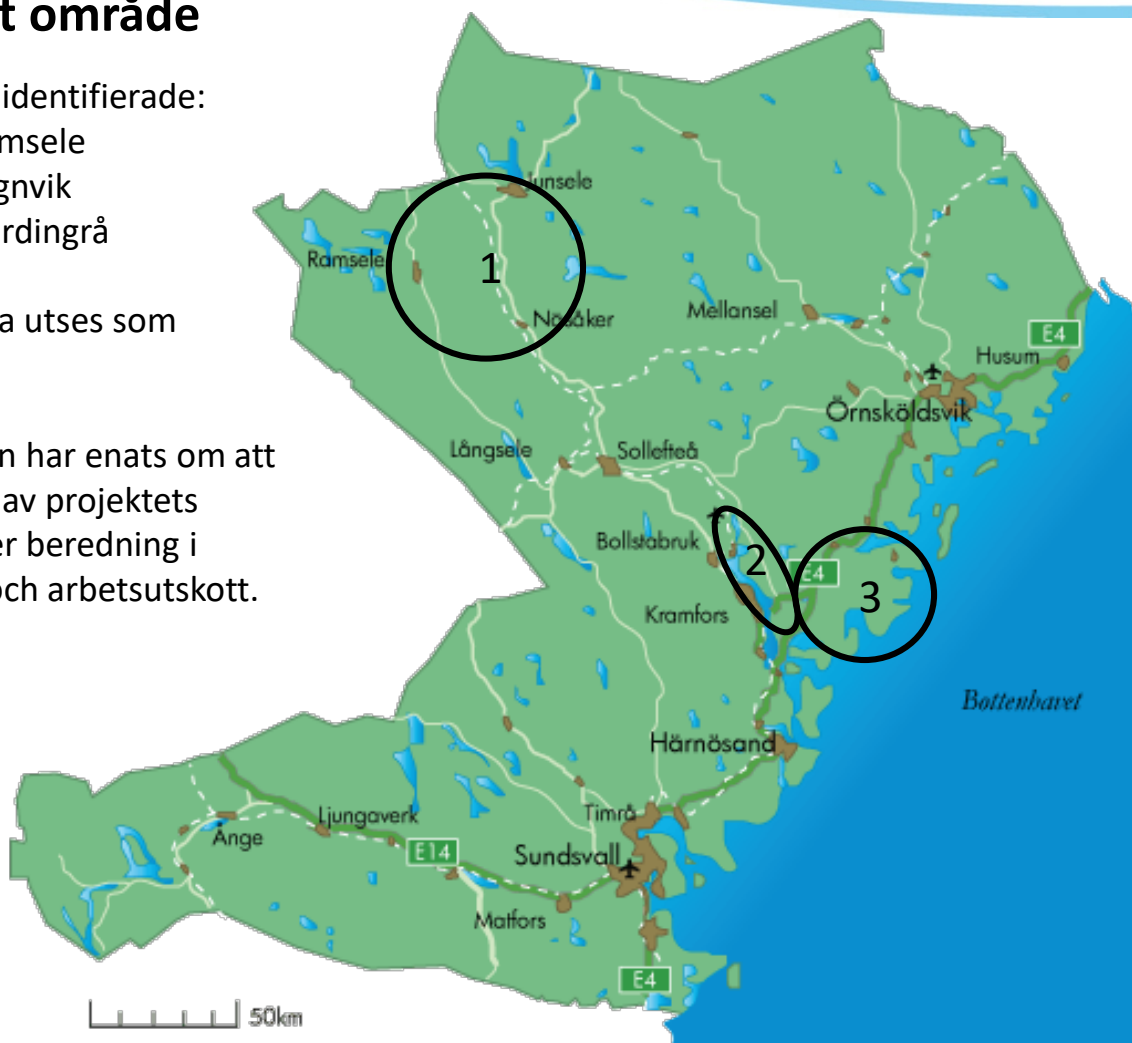
Geografiskt område

3 områden är identifierade:

1. Ramsele
2. Lugnvik
3. Nordingrå

Ett område ska utses som pilotområde.

Arbetsgruppen har enats om att beslut ska tas av projektets styrgrupp efter beredning i arbetsgrupp och arbetsutskott.

Utgångspunkt (enligt projektbeslut)

Många färdtjänstresor och sjukresor genomförs idag på landsbygden. Dessa är inte öppna för allmänheten att åka med. Samtidigt är det allmänna kollektivtrafiken dåligt utbyggd i dessa områden.

Projektet ska testa en modell där trafik utförs med ett mindre tillgänglighetsanpassat specialfordon (8-15 platser). Trafiken ska synliggöras via app, webbsida eller liknande. Trafiken utgår från beställningsresorna men tillgängliggörs för allmänhet så att de som bor och/eller besöker landsbygden ska kunna ta del av mer kollektivtrafik.

Ledord för beslut:

- Landsbygd – glesbygd
- Dåligt utbud allmän kollektivtrafik
- Hög andel beställningsresor
- Befolkningspotential för ökning av kollektivt resande
- Ökad samordning = ökat utbud till mindre eller oförändrad kostnad

Budget

Insatsen (WP4) har en budget om 3.000.000 kronor. Till det kommer de personalresurser som finns att tillgå på Regionen och på Kollektivtrafikmyndigheten.

Merparten av budgeten ska gå till att bekosta trafiken men en del av budgeten kommer att behövas till information/kommunikation och teknikutveckling.

Kostnadsfördelning (förslag):

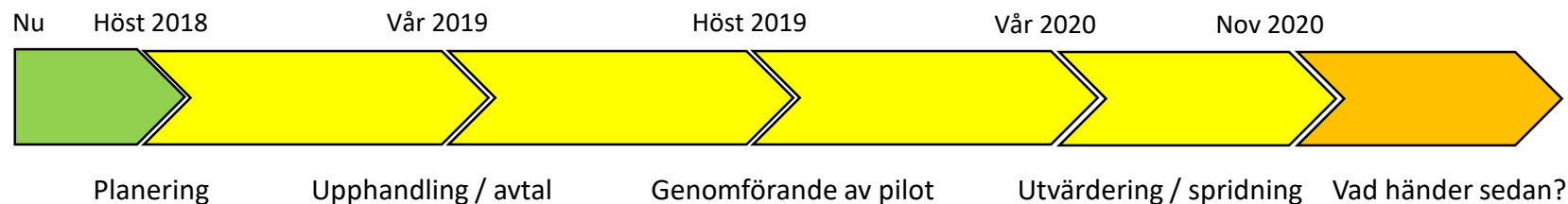
Trafikkostnad*	2.400.000:-
Information / kommunikation:	400.000:-
Teknikutveckling:	100.000:-
Utvärdering / resultatspridning:	100.000:-

*Kan omfatta både kostnader för ny trafik såväl som ersättningar till befintliga operatörer för förlorade körningar.

Tidsplan

27 augusti	Uppdaterade underlag till arbetsgrupp och arbetsutskott
3 september	Arbetsgruppsmöte för slutjusteringar av underlag
5 september	Arbetsutskottsmöte
11 september	Uppdaterade underlag till styrgrupp
25 september	Styrgruppsmöte
Oktober	Fortsatt planeringsprocess med berörda parter
2019	Upphandling och påbörjad pilot
2020	Pilot, utvärdering och slutredovisning

Övrigt

Projektet kommer att genomföra ett test på **maximalt 1 år**.

Det viktigaste är inte vilket område som utses utan vilka **resultat** som går att få fram samt hur dessa resultat **kan implementeras** i kommande trafikavtal och kollektivtrafiksatsningar

Projektledarens bedömning är att de bästa resultaten nås om insatserna kan fokuseras till **ett område**.

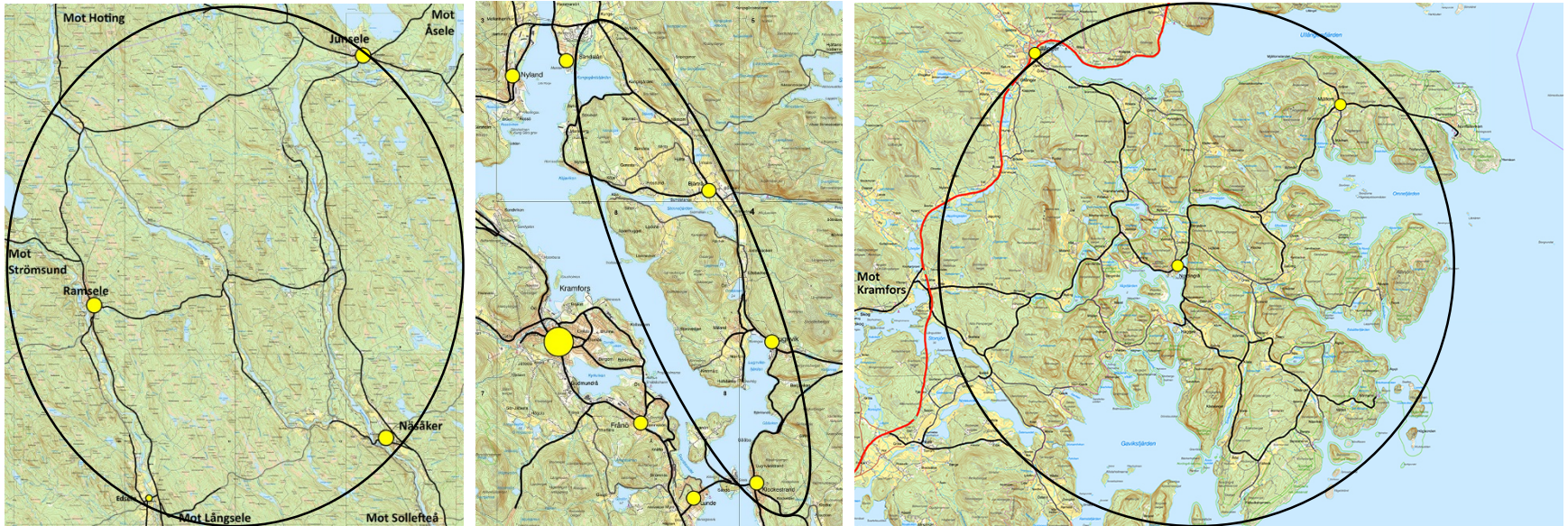

Områdesunderlag

Jämförelser - sammanfattning

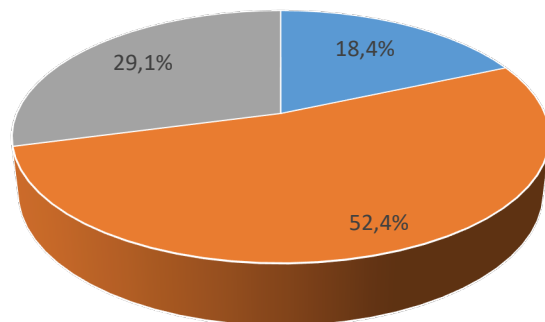
Geografi

- Junsele-Ramsele är det största området (ca 1300 km²) och består av två större vägar i nord-sydlig riktning samt ett nätverk av mindre vägar.
- Lugnvik är ett mindre område (ca 150 km²) med en huvudsaklig väg (Lv334).
- Nordingråområdet är ca 400 km² stort och består av ett nätverk av medelstora och mindre vägar.
- Avstånden in till kommuncentrum är Junsele 74 km, Ramsele 75 km, Lugnvik 18 km samt Nordingrå 37 km.

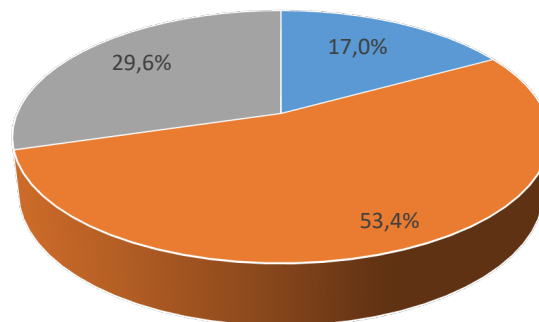
Befolkning

Ramsele

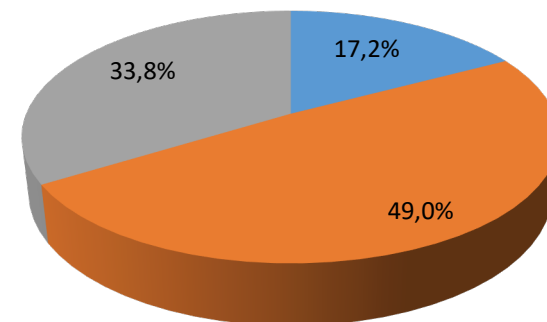
■ < 20 år ■ 20-65 år ■ > 65 år

Lugnvik

■ < 20 år ■ 20-65 år ■ > 65 år

Nordingrå

■ < 20 år ■ 20-65 år ■ > 65 år

Total befolkning:

Ramsele-Junsele-Näsåker
Lugnvik
Nordingrå

3789
2178
2479

Kommentar:

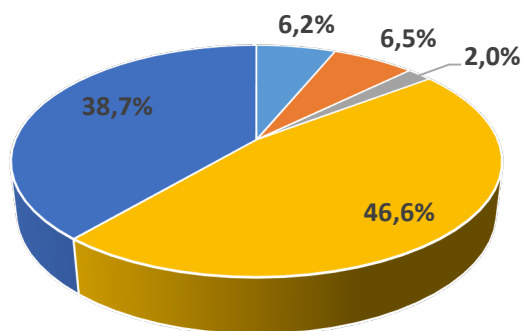
Åldersfördelningen skiljer sig inte så mycket mellan områdena. Ramsele har störst andel ungdomar, Lugnvik störst andel i arbetsför ålder och Nordingrå störst andel pensionärer.

*Med Ramsele menas området Junsele-Ramsele-Näsåker.

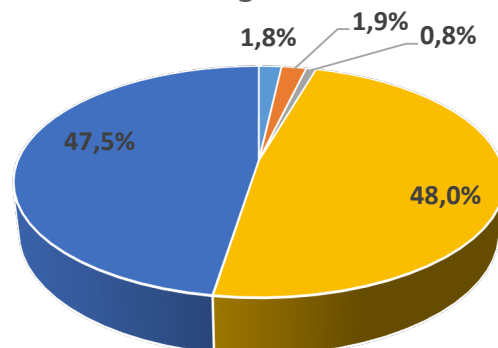
Fördelning av resor

Junsele-Ramsele-Näsåker

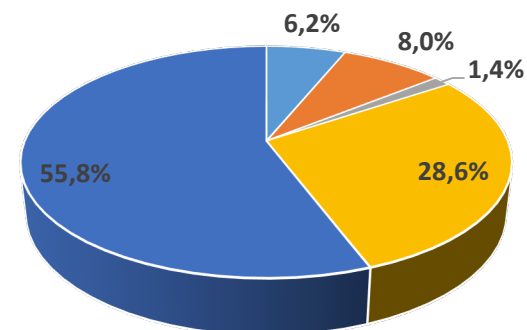
■ Färdtjänst ■ Sjukresa ■ Övr beställn
■ Linjelagd skola ■ Linjelagd trafik

Lugnvik

■ Färdtjänst ■ Sjukresa ■ Övr beställn
■ Linjelagd skola ■ Linjelagd trafik

Nordingrå

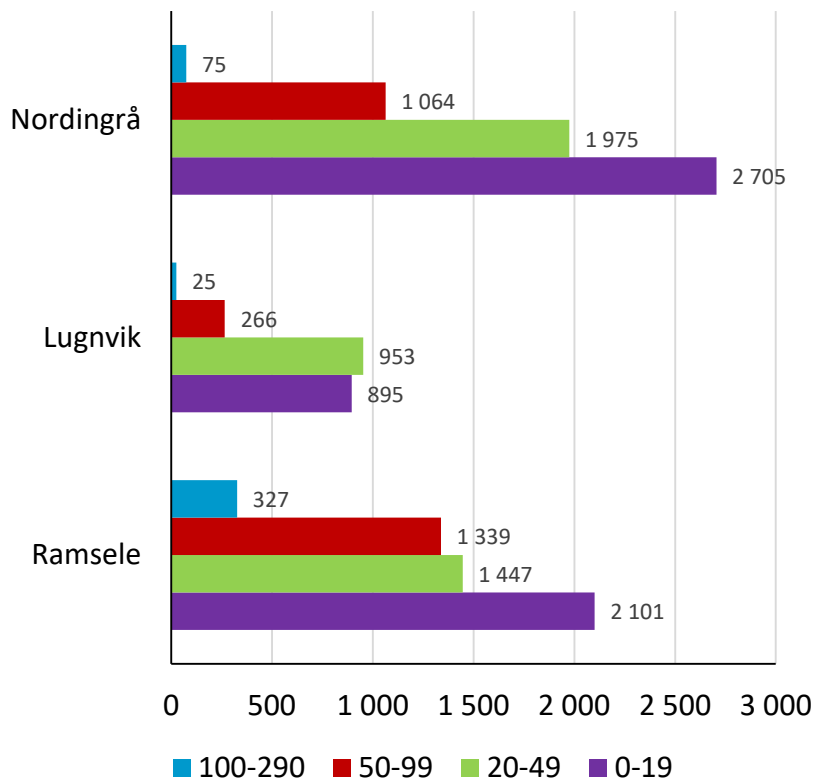

■ Färdtjänst ■ Sjukresa ■ Övr beställn
■ Linjelagd skola ■ Linjelagd trafik

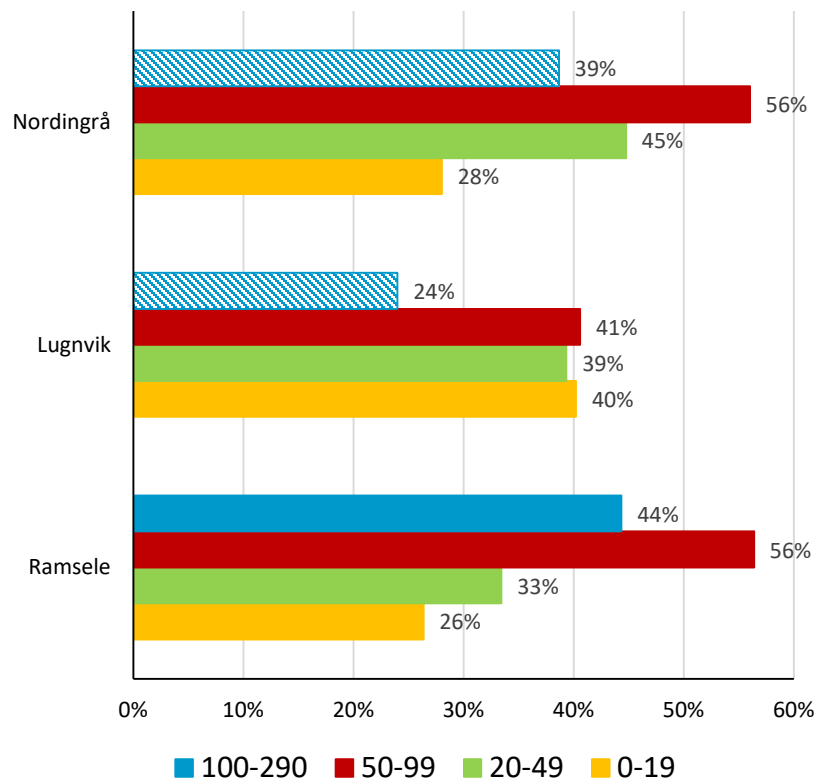
- Junsele-Ramsele-Näsåker har stor andel (**14,7%**) beställningsresor och minst andel resor med linjelagd trafik. Totalt **9,27** resor per invånare
- Lugnvik har störst andel skolresor och vanliga bussresor. Området har klart minst andel beställningsresor (**4,5%**). Totalt **21,74** resor per invånare
- Nordingrå störst andel linjetrafiksresor och störst andel beställningsresor (**15,6%**). Totalt **14,99** resor per invånare.

Resornas längd och samordningsgrad (beställningstrafik)

Resornas längd

Samordningsgrad i % fördelat på resans längd**

*Med Ramsele menas området Junsele-Ramsele-Näsåker.

**Blåvitrandiga staplar för Nordingrå och Lugnvik är ej statistiskt säkerställda pga för få resor.

Kostnad för befintlig trafik

		Ramsele	Lugnvik	Nordingrå
Sjukresor	Antal	2298	921	2993
	Kostnad	1652502	625758	1685811
	Kostnad/resa	719	679	563
Färdtjänst	Antal	2216	845	2310
	Kostnad	694397	338001	821453
	Kostnad/resa	313	400	355
Totalt	Antal	4514	1766	5303
	Kostnad	2346899	963759	2507264
	Kostnad/resa	520	546	473
	Samordning	37%	40%	39%

Sett till färdtjänst och sjukresor så är det relativt små skillnader. Sjukresorna är dyrast i Ramseleområdet och billigast i Nordingrå. Färdtjänstresorna är dyrast i Lugnvik och billigast i Lugnvik. Samordningen är bäst i Lugnviksområdet och sämst i Ramsele men det skiljer endast 3%.

Tyvärr så har vi inte kunnat få kostnader för linjelagd trafik nedbruten på linje så därför kan vi inte redovisa kostnaden för respektive delområde.

Total kostnad för linjelagda landsortstrafiken i Sollefteå kommun: 13.395.146:-

Total kostnad för linjelagda landsortstrafiken i Kramfors kommun: 11.095.924:-

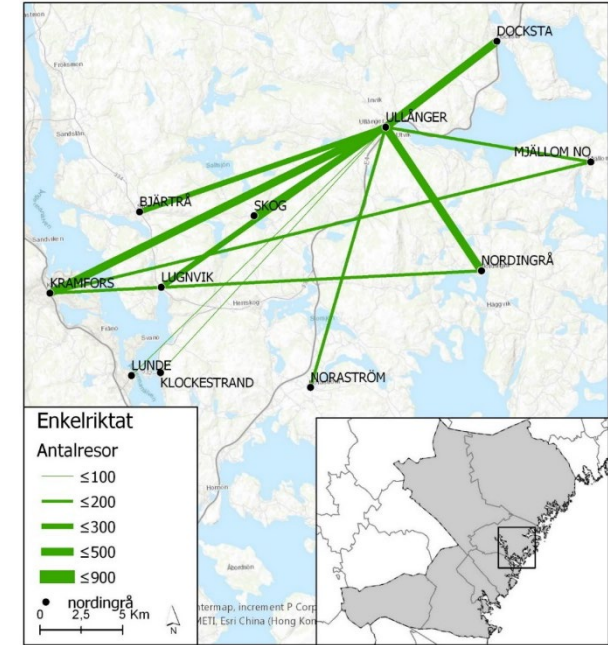
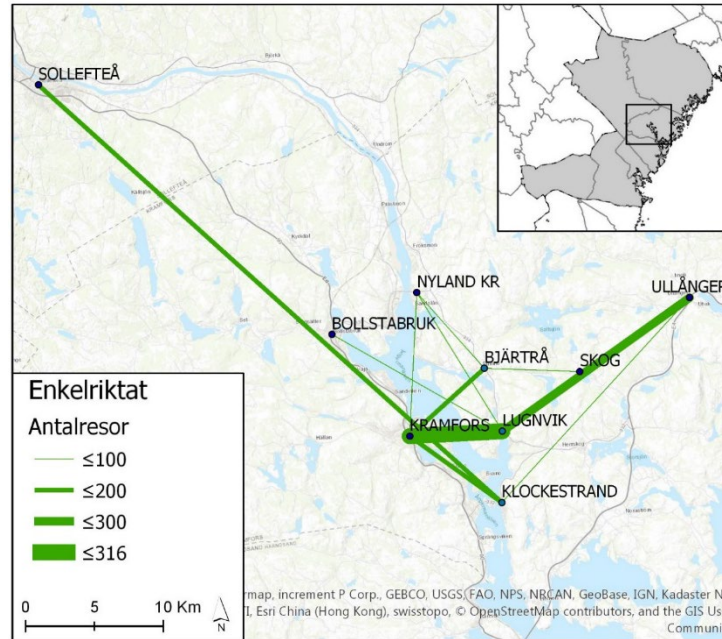
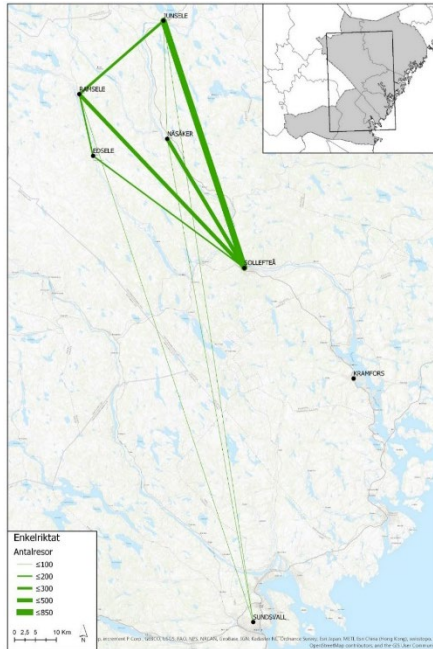
Avtal

- Vilka operatörer finns avtalade inom det geografiska området?
- Hur för vi en konstruktiv dialog med dem?

	Junsele/Ramsele/Näsåker	Lugnvik	Nordingrå
Färdtjänst	Björkstaden Beställningscentral AB	Taxi Sollefteå AB & Höga Kusten Taxi	Höga Kusten Taxi
Sjukresor	Taxi Sollefteå AB	Taxi Sollefteå AB & Höga Kusten Taxi	Höga Kusten Taxi
Skolskjuts	Mittbuss AB & Unicato AB (linje 311)	Mittbuss AB/Byberg & Nordin Busstrafik AB	Mittbuss AB/Byberg & Nordin Busstrafik AB
Linjelagd kollektivtrafik	Mittbuss AB	Mittbuss AB	Mittbuss AB
Anropsstyrd kollektivtrafik	Björkstaden Beställningscentral AB	Taxi Sollefteå AB & Höga Kusten Tax	Höga Kusten Taxi
Vanliga taxiresor	Taxi Sollefteå AB	Taxi Sollefteå AB	Höga Kusten Taxi

Resemönster (beställningstrafik)

- I Junsele-Ramsele-området sker de flesta resor till/från Sollefteå. En del resor sker mellan Junsele och Ramsele. Fåtal resor mot Sundsvall.
- I Lugnvikområdet sker störst andel resor till/från Kramfors. Även mot Skog/Ullånger går många resor. En mindre andel resor till/från Sollefteå. Få resor inom området.
- Nordingrå är det område som har störst spridning på resorna. Tydligt stråk mellan Nordingrå och Ullånger. Många resor till Docksta, Skog och Kramfors. I övrigt lite resor inom området.

Sammanfattning

Geografiskt skiljer sig de tre områdena åt något. Ramseleområdet är klart störst följt av Nordingrå. Lugnvikområdet är minst. Avstånden till kommuncentrum följer samma mönster med ca 75 km för Ramsele, 37 km för Nordingrå och 18 km för Lugnvik.

Nordingrå bör vara det område som har störst variation av människor i och med en hög andel besökare främst sommartid. Här finns en tydlig turismpotential.

Ramsele* har minst antal resor totalt. Lugnvik har minst antal beställningsresor men flest resor totalt. Nordingrå har flest antal beställningsresor.

	Ramsele	Lugnvik	Nordingrå
Beställningsresor per inv	1,4	1,0	2,3
Linjelagda resor per inv	3,6	10,3	8,4
Skolresor per inv	4,3	10,5	4,3
Total kollektivtrafikresor per inv	9,4	21,8	15,0

Samtliga områden har relativt dåligt kollektivtrafikutbud. Lugnvik tangeras av linjer mot Nordingrå/Ullånger samt Nyland vilket gör utbudet något större. Ramsele* sticker ut med ett stort utbud av anropsstyrda linjer som dock nyttjas i väldigt liten grad.

Samtliga större samhällen har ett lågt men likvärdigt kollektivtrafikutbud på ca 3-5 turer i vardera riktning på vardagar. Restidskvoten varierar från 1 till 1,64 avseende resor till kommuncentrum.

	Restid till kommuncentrum			Avstånd km
	Bil	Buss**	Restidskvot	
Junsele	53	75	1,42	74
Ramsele	59	90	1,53	75
Näsåker	32	33	1,03	43
Edsele	48	70	1,46	60
Bjärträ	22	36	1,64	24
Lugnvik	18	18	1	18
Nordingrå	33	37	1,12	37
Mjällom	46	52	1,13	48

*Med Ramsele menas området Junsele-Ramsele-Näsåker

** Avser snabbaste resan enligt DinTurs tidtabell

Projektets styrgrupp tog i september 2018 beslut att trafiktestet skulle utföras i Nordingråområdet

Område 3 – Nordingrå

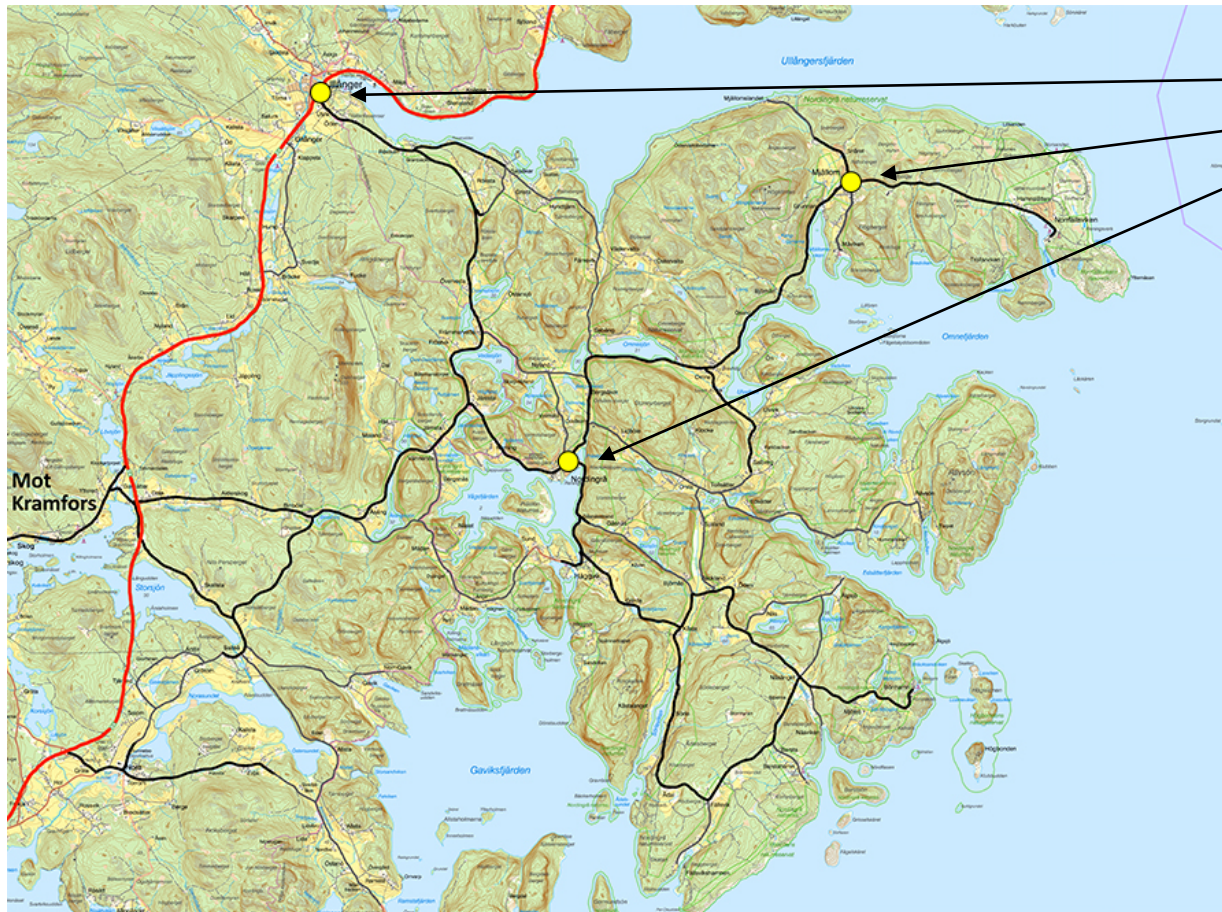
Fördjupad områdesinformation

Underlagsrubriker

- Översikt (tätorter, avstånd, vägar)
- Befolkningsstruktur
- Målpunkter (skolor, vårdinrättningar, affärer, turistmål etc.)
- Befintligt kollektivtrafikutbud
- Befintligt kollektivt resande (allmän & särskild kollektivtrafik)
- Kostnader befintlig kollektivtrafik

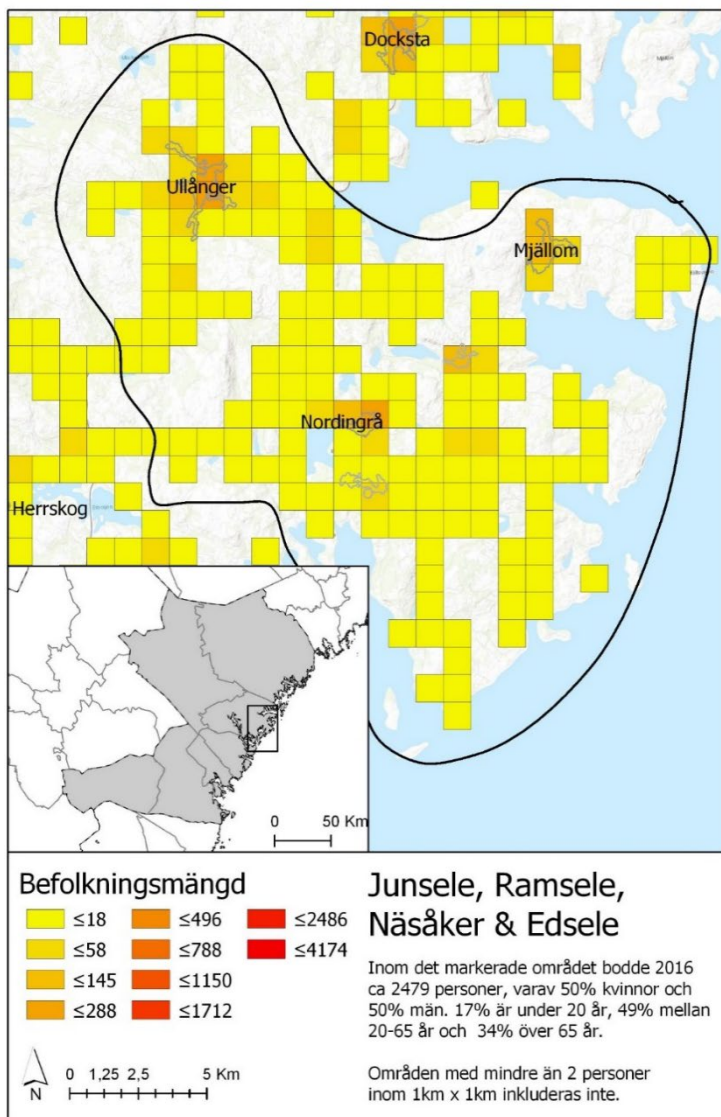

Översikt

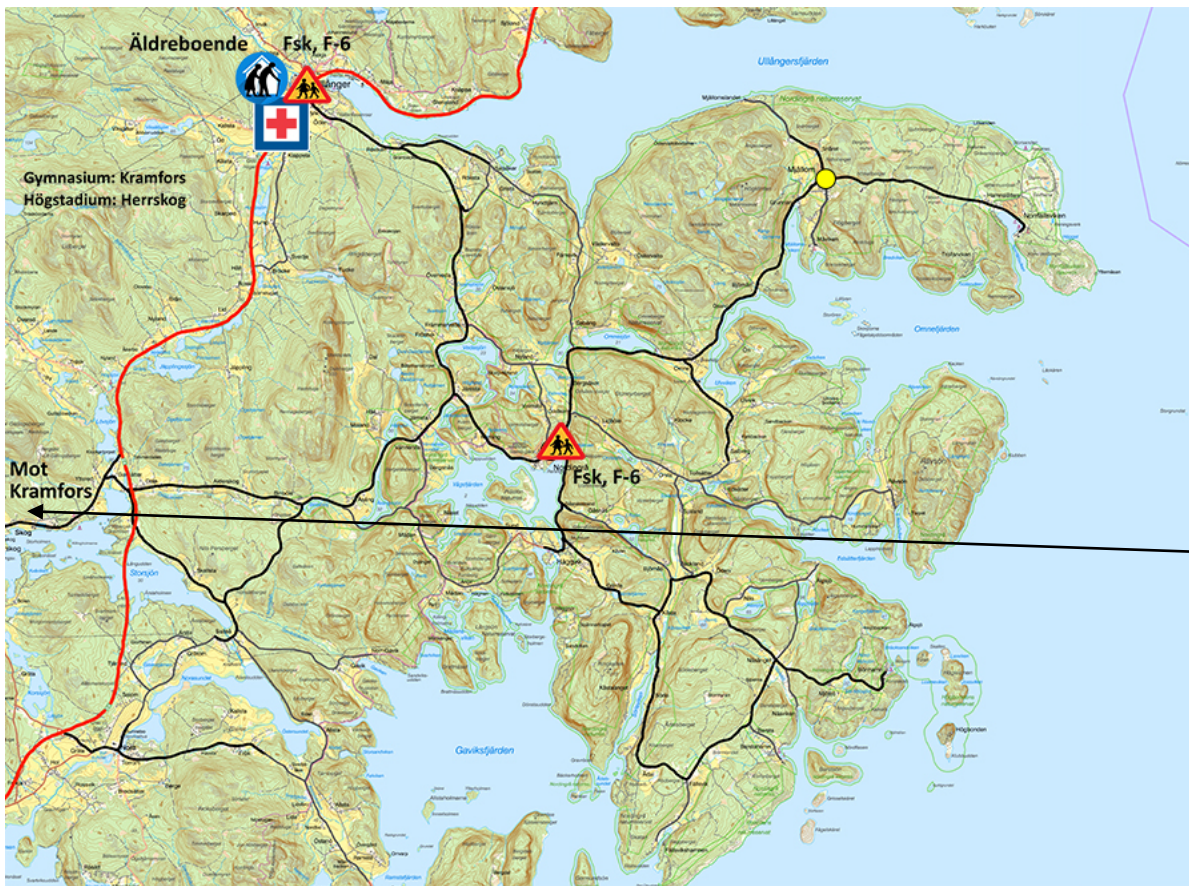
Tätorter:	(inv)
Ullånger	772
Mjällom	217
Nordingrå	270
Herrskog	251
Lunde	365
Kramfors	6756
Avstånd:	(km)
Mjällom – Nordingrå	12
Nordingrå – Ullånger	13
Nordingrå – Herrskog	17
Nordingrå – Kramfors	37
Norrällsviken – Mjällom	4,5
Bönhamn – Nordingrå	14
Barstad – Nordingrå	13

Befolkning

- Totalt ca 2500 personer
- Jämnt fördelade över hela området
- 50 % kvinnor
- 17 % <20 år
- 49 % 20-65 år
- 34% >65 år

Målpunkter – skolor & äldreboenden

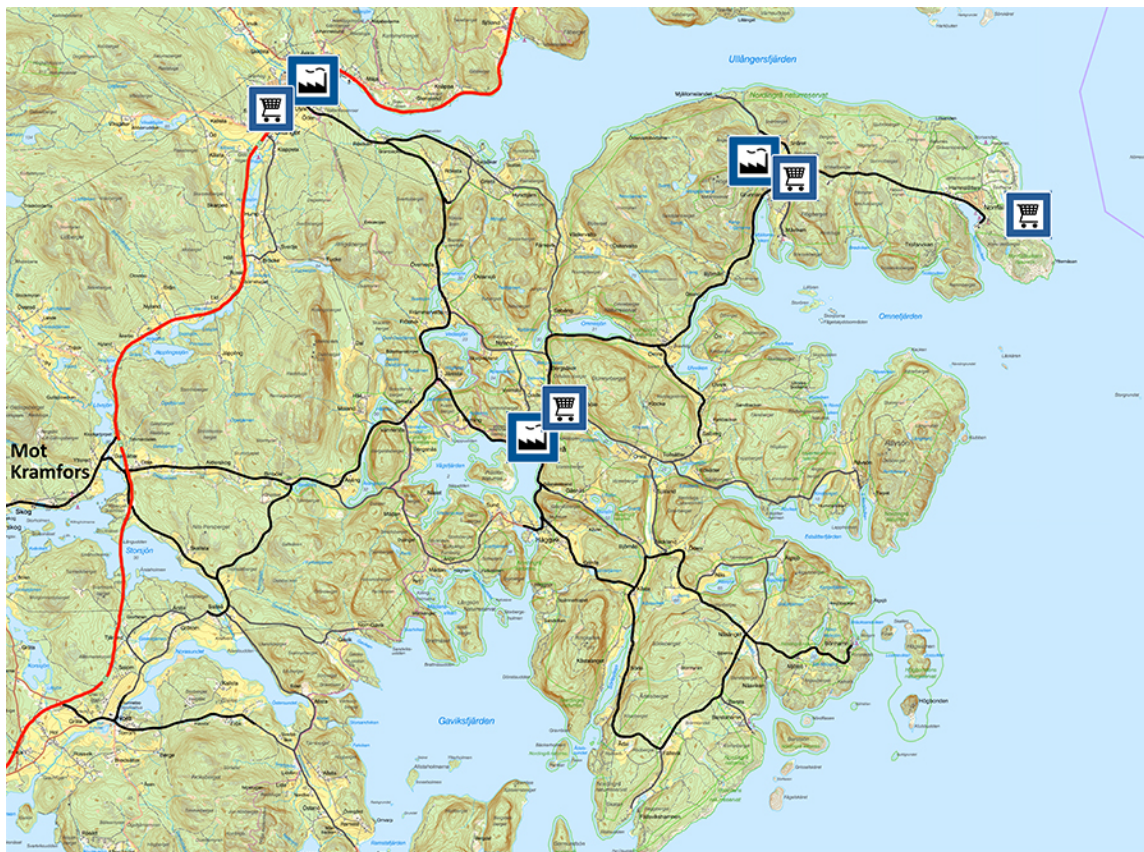
Äldreboende:
Ullånger

Skolor:
Ullånger (Fsk, F-6)
Nordingrå (Fsk, F-6)

Hälsocentral:
Ullånger

Herrskog (Fsk, F-9)
Sandö (Gymn)
Kramfors (Gymn)
Nordvik (Gymn)

Målpunkter – affärer / arbetsgivare

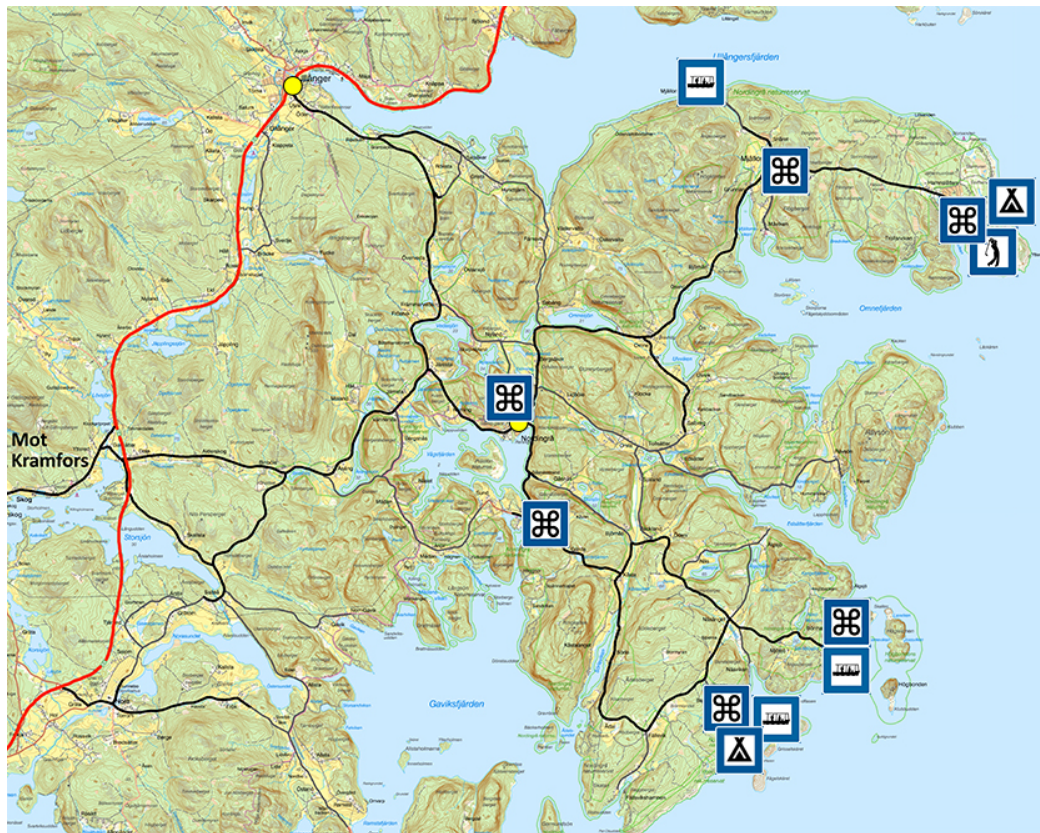
Affärer:

Ullånger
Nordingrå
Mjällom
Norrfällsviken

Privata arbetsgivare (exempel):

AQ Wiring – Mjällom	108
Byberg & Nordin – Nordingrå	253
Måviken Rehab – Mjällom	22
Mjälloms Tunnbröd – Ullånger	14

Målpunkter – besöksmål

Exempel:

Mjällomslandet – Ulvöbåtar

Mjällom - Kulturfabriken

Norrfällsviken – golfbana, camping, konferens, bad

Nordingrå – boende, affärer, Villa Fraxinus

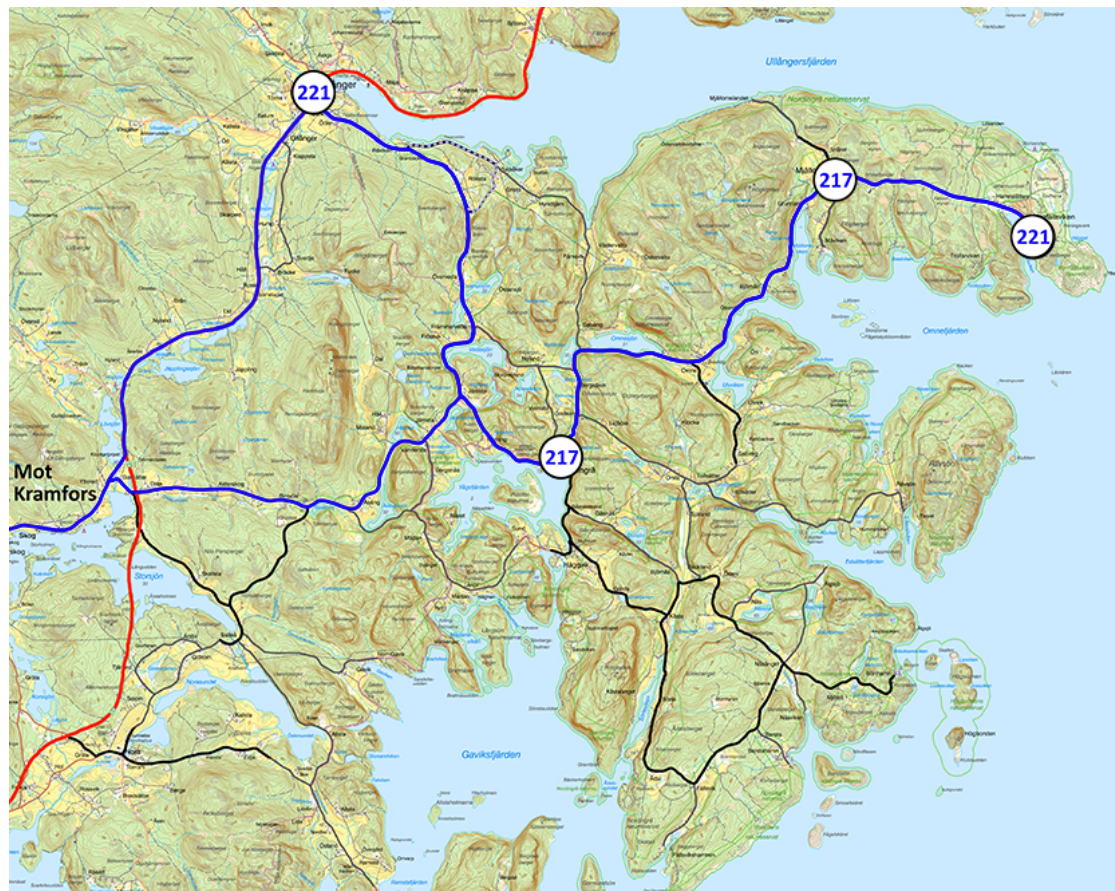
Mannaminne – Museum

Bönhamn – Högbonden (båt), fiskeläge, café

Barsta – Högbonden (båt), kapell, camping

Höga Kusten leden

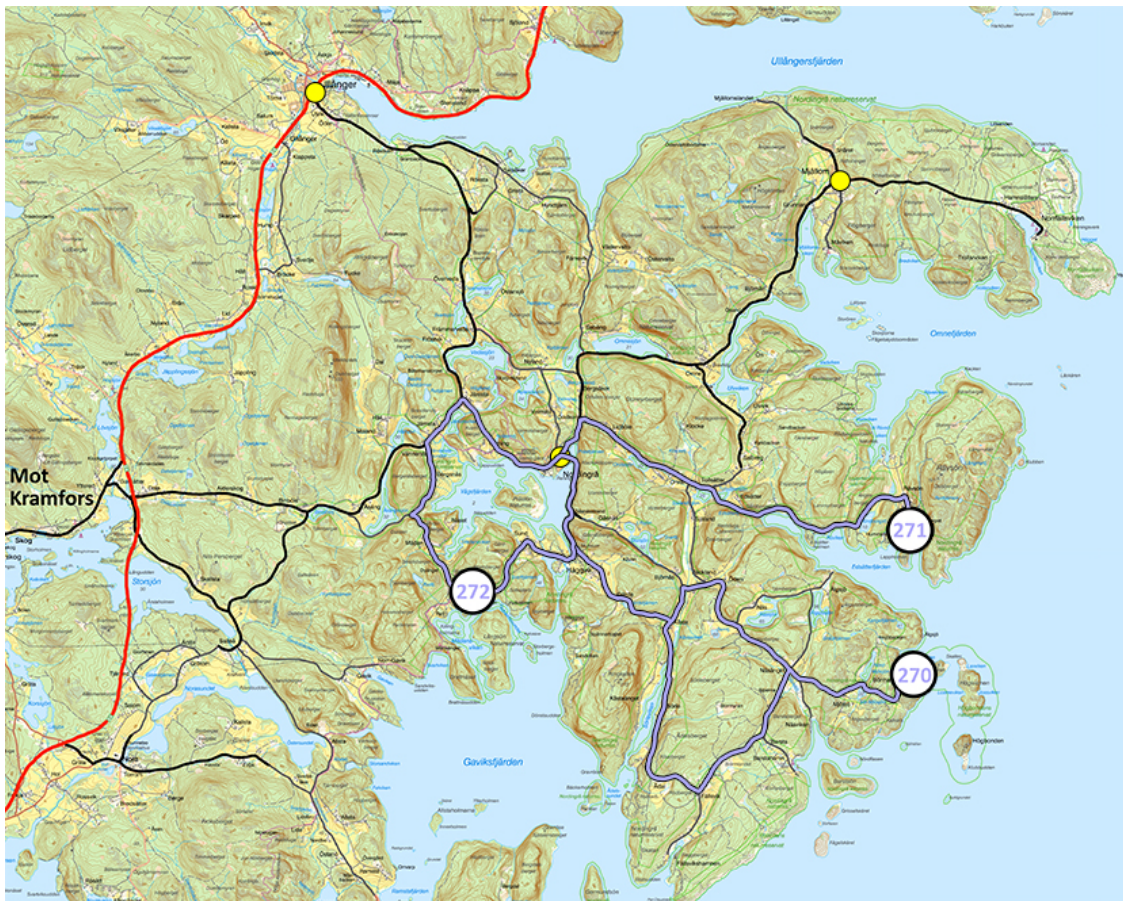
Kollektivtrafik – linjelagd trafik

Busslinjer:

	(ant turer)
217 Kramfors–Mjällom	6/5
221 Ullånger-Nordingrå	3/3
50 Härnösand-Örnsköldsvik	8/8
202 Kramfors-Lunde-Docksta	12/10
216 Kramfors-Lunde-Docksta	2/3

Kollektivtrafik – kompletteringstrafik

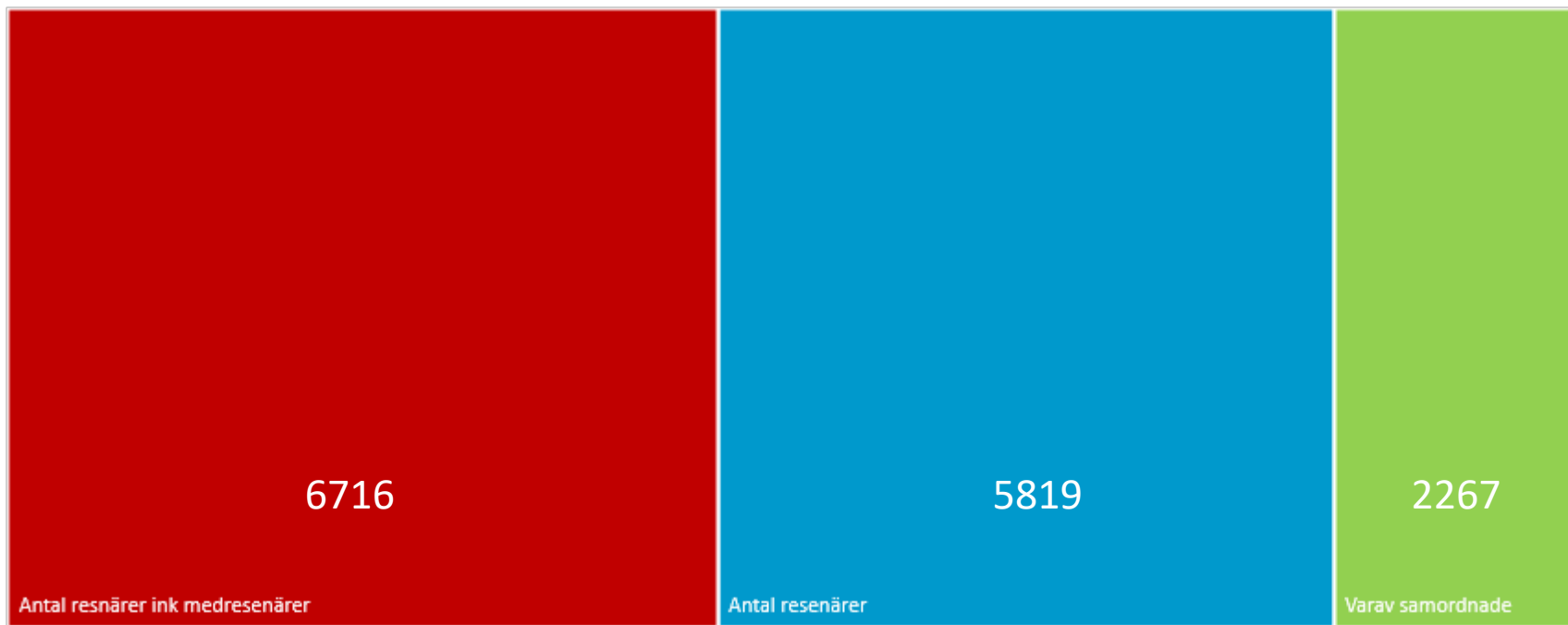
Busslinjer:

- 270 Nordingrå - Fällsvik
- 271 Nordingrå - Rävsnö
- 272 Nordingrå - Häggvik

(ant turer)

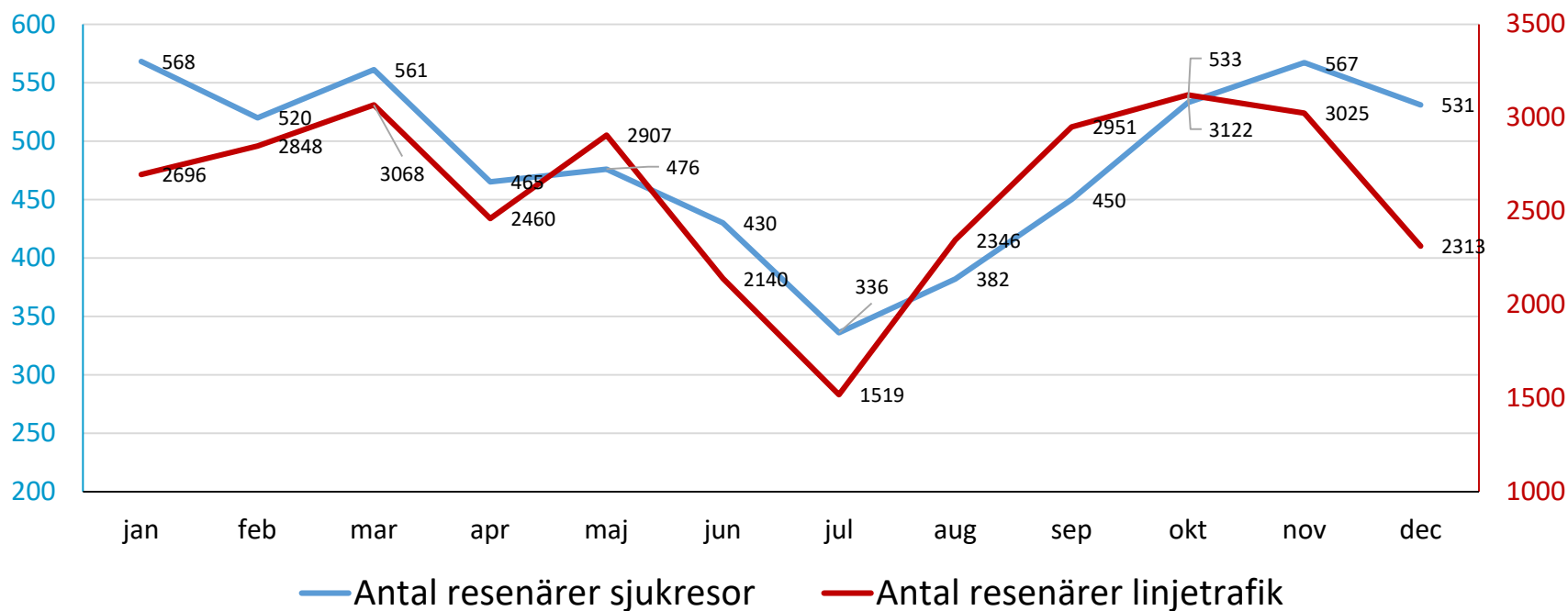
- Anrop
- Anrop
- Anrop

Befintligt kollektivt resande Samordningsgrad (beställningstrafik)

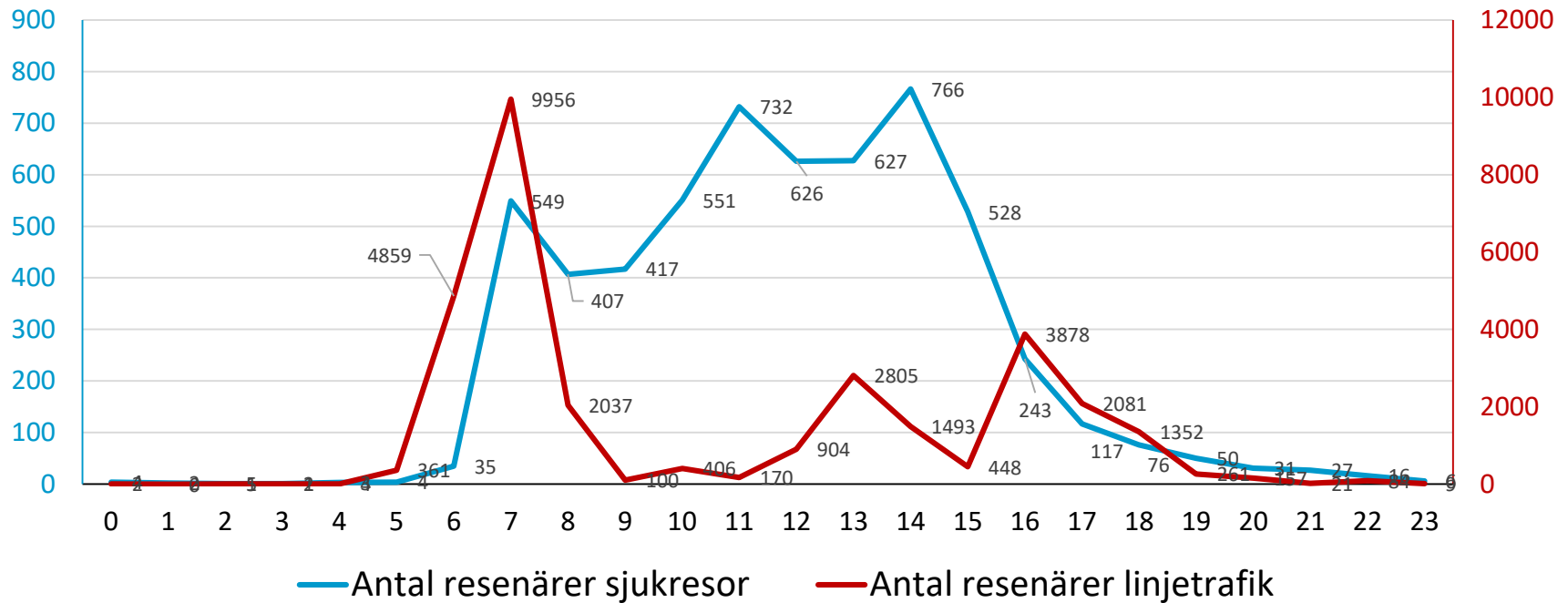
39% samordning

Befintligt kollektivt resande Resor per månad

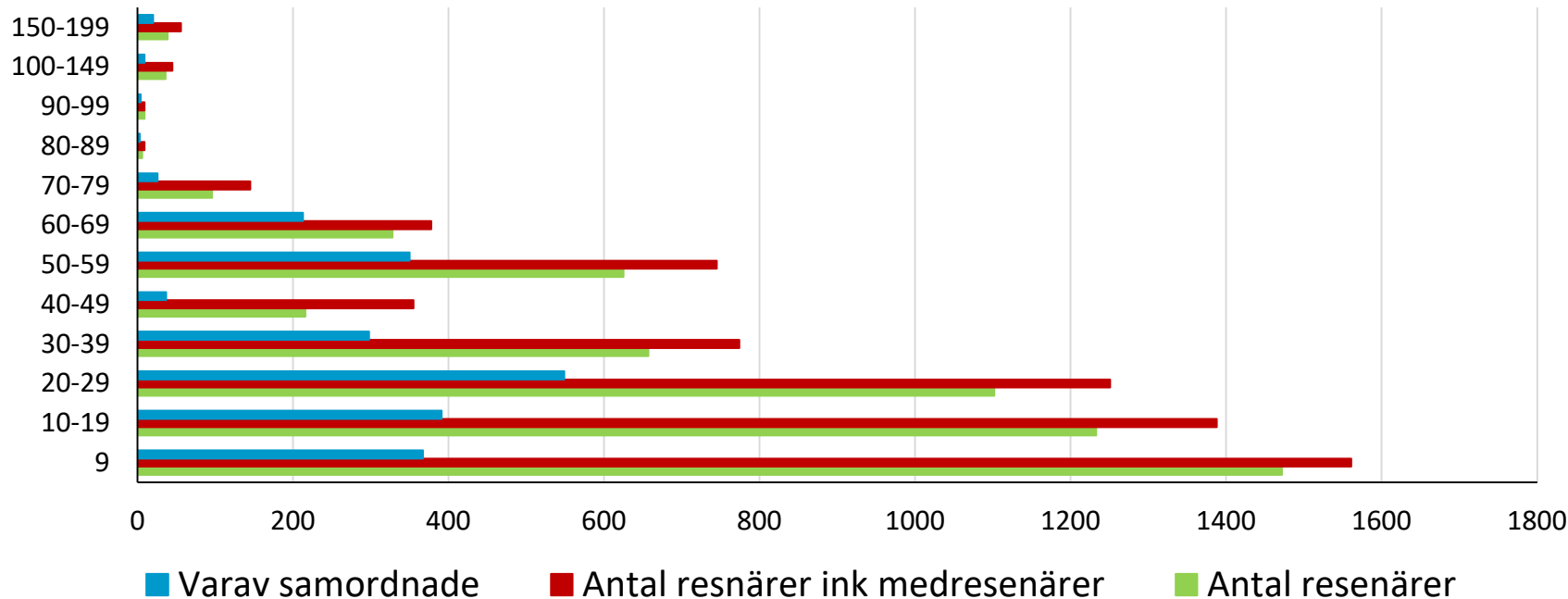

Befintligt kollektivt resande

Resor per timme

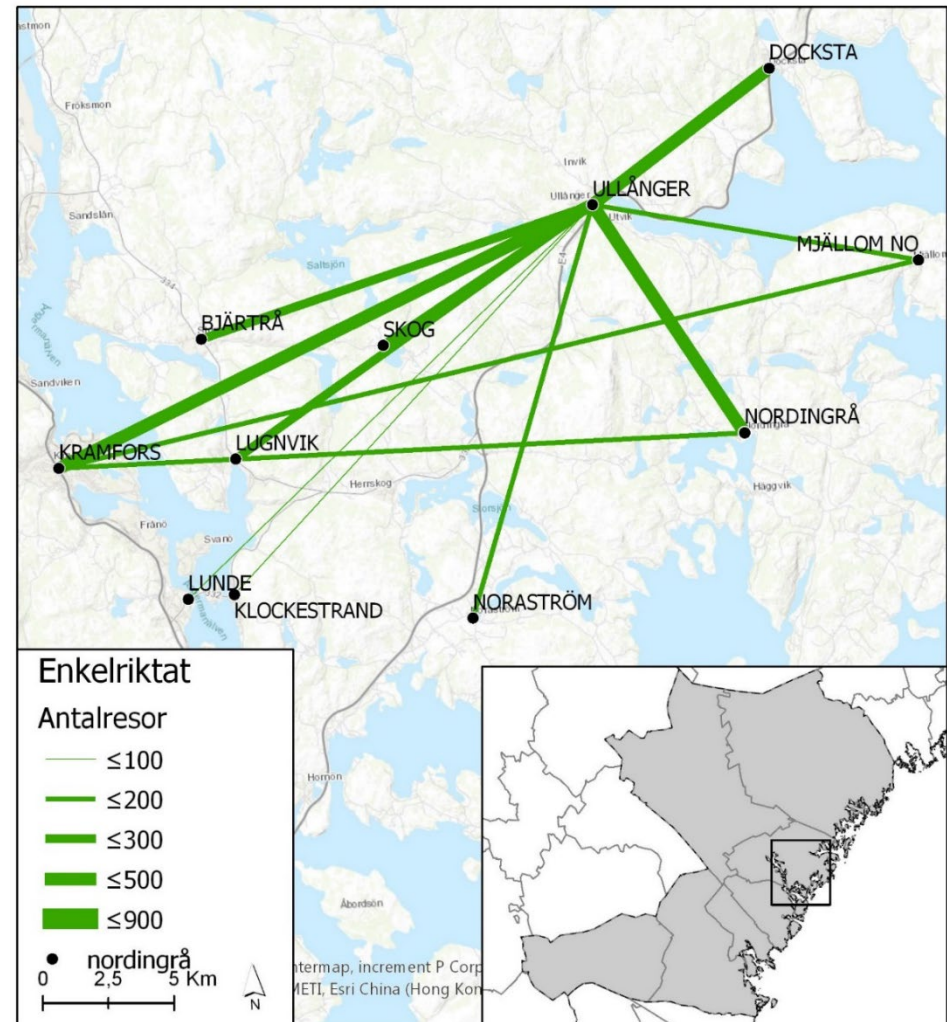
Befintligt kollektivt resande Resornas längd (beställningstrafik)

Bäst samordning på resor över 50 km.

Befintligt kollektivt resande Reserelationer (beställningstrafik)

- Starka relationer till/från Ullånger samt vidare till Kramfors
- Ganska spridda resor i övrigt

Kostnader för befintlig kollektivtrafik

Kostnad (beställningstrafik)

Nordingrå 2 784 844

Kostnad Avtalsområde O02 (Linjelagdtrafik 2017)

11 095 924

Typ av resa, totalt urval

Restyp	Antal resenärer	Kostnad	
DV	7	4 990	
Färdtjänst (FT)	2310	821 453	40%
Anropstyrd trafik (KO)	1	472	
PR	1	400	
Riksfärdtjänst (RF)	38	51 485	
Sjukresa (SJ)	2993	1 685 811	51%
Särskola (SK)	469	220 233	
Linjelagd trafik - skola	10643		
Linjelagd trafik - övrig	20752		
Totalt	37214		
Totalt beställningstrafik	5819		16%
Totalt linjetrafik	31395		84%

Kommentar:

Uppgifter från DinTur har ej möjliggjort att skilja ut kostnader per linje för linjelagd kollektivtrafik. Uppskattningsvis så står de linjer som trafikerar Nordingråområdet för en mindre del av den totala kostnaden för landsbygdstrafiken i Kramfors kommun.

Skolskjutsar i området

Ullångersskolan (årskurs F-6) totalt 90 elever

Alla skjutsar vid Ullångersskola anordnas med beställningstrafik.

Nordingråskolan (årskurs F-6) totalt 93 elever

28 elever finns på sträckan Mjällom – Nordingråskolan varav 2 elever har växelvis boende Barsta. SKOLBUSS

32 elever finns på sträckan Omne – Vallen – Nordingråskolan SKOLBUSS

5 elever finns på sträckan Salsåker – Järesta – Nordingråskolan – Höga kustenskolan TAXI via Bybergs

28 elever finns på sträckan Invik – Höga kustenskolan SKOLBUSS

Höga Kustenskolan (årskurs F-9) totalt 313 elever

18 elever finns på sträckan Mjällom – Höga kustenskolan SKOLBUSS FM och LINJEBUSS EM

36 elever finns på sträckan Omne – Vallen – Höga kustenskolan skolan SKOLBUSS FM och LINJEBUSS EM

22 elever finns på sträckan Nordingrå – Höga kustenskolan LINJEBUSS FM och SKOLBUSS EM

2 elever finns på sträckan Salsåker – Järesta – Nordingråskolan – Höga kustenskolan TAXI via Bybergs

6 elever finns på sträckan Klappsta – Hamp – Jäpling – Lid – Skarped – Kålsta – Ullångersskolan – Höga kustenskolan SKOLBUSS

8 elever finns på sträckan Viksäter – Ullångersskolan – Höga kustenskolan SKOLBUSS

2 elever finns på sträckan Knäppa – Mäja – Ullångersskolan – Höga kustenskolan SKOLBUSS

Fortsatta processen

Under vintern och våren så har en arbetsgrupp bestående av Region Västernorrland, DinTur, Kramfors kommun, Mittbuss samt Höga Kusten Taxi arbetat med att ta fram förslag på testtrafik.

Arbetsgruppen har enats om två upplägg:

1. Sommarupplägg för besöksnäringen 24 juni – 18 augusti 2019
2. Upplägg för invånare i Nordingrå 19 augusti 2019 – 31 maj 2020

Att göra:

- Tidtabeller (digitala och tryckta)
- Inmatning i systemen så trafiken blir sökbar och biljetter köpbara
- Kommunikation via befintliga kanaler, i området samt via besöksnäringen
- Upphandling av trafik
- Genomförande av trafik (2 upplägg)
- Utvärdering

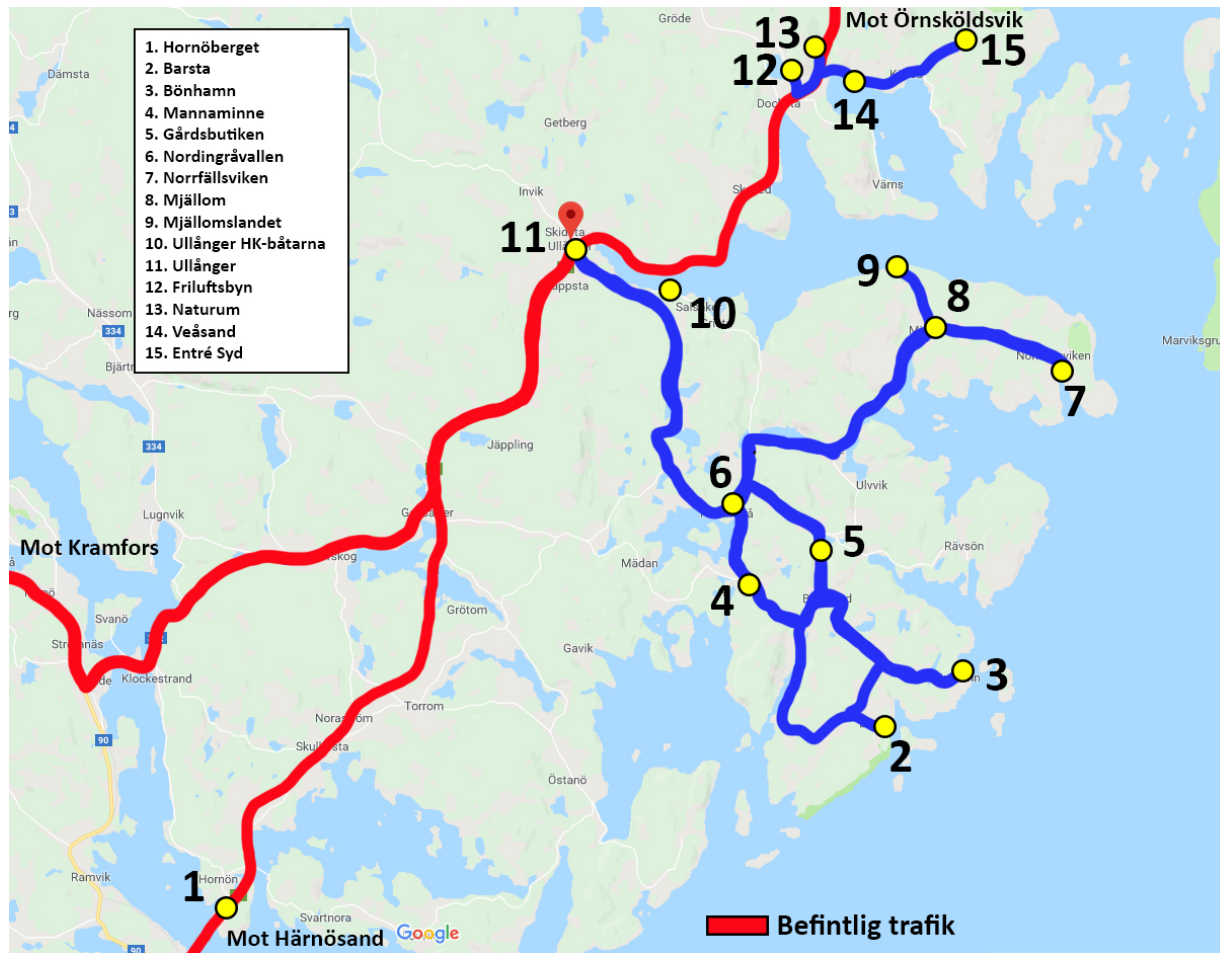
Sommarupplägg

Eftersom Nordingrå ligger i hjärtat av världsarvet Höga kusten så bestämdes att göra en satsning på besöksnäringen. Detta har efterfrågats i flera år av de aktörer som utvecklar besöksnäringen i området. Dialog har förts med flera aktörer för att identifiera behov och diskutera samarbete för lyckat resultat.

Sommarupplägget bygger på att erbjuda transporter inom området som knyter an till befintlig trafik längs E4. Transporterna angör viktiga målpunkter i området och möjliggör dels att kunna semestra med kollektivtrafik men även att turister som tagit sig till området med bil/husbil kan åka runt i området utan att använda sitt eget fordon.

Sommarupplägg

Olika turer som knyter an till befintlig trafik längs E4 och som möjliggör att ta sig till och från området samt att resa inom området.

Turerna ansluter även till färjor till/från Ulvön och Högbonden.

Särskilda tidtabeller tas fram för specifika målpunkter för att göra det lätt att kommunicera med turister.

Vinterupplägg

Detta är huvudsyftet med hela delprojektet. Vi vill med detta upplägg skapa ett bättre kollektivtrafikutbud för de som bor i området. Trafiken kör igång vid skolstart 19 augusti och pågår fram till 31 maj 2020. Trafikupplägg för vardagar, lördagar samt

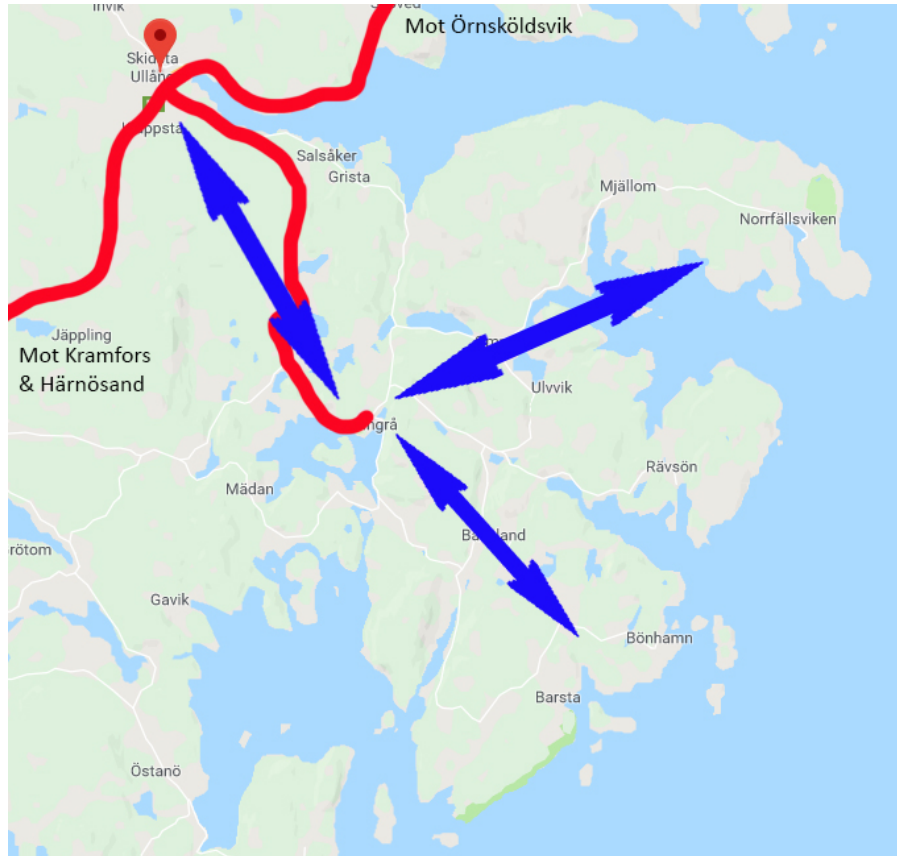
Tre inriktningar har skapats:

1. Arbetspendling – turer som ansluter till befintlig trafik morgon/kväll och möjliggör för fler att kunna arbetspendla med kollektivtrafik
2. Serviceresor dagtid – utöka möjligheter för personer som är lediga på dagarna att kunna åka och handla, åka till hälsocentral, utöva sociala aktiviteter etc.
3. Fritidsaktiviteter kvällstid – möjliggöra för ungdomar att kunna ta sig till/från fritidsaktiviteter på kvällstid med kollektivtrafik

Upplägget går ut på att synliggöra och knyta ihop befintliga transporter samt komplettera dessa med nya turer för att skapa ett bra helhetsutbud.

Vinterupplägg

Tre delar:

1. Arbetspendling

Till och från Nordingråvallen där den an knyter till befintlig kollektivtrafik mot Kramfors, Härnösand och Örnsköldsvik

2. Serviceresor

Till och från Nordingråvallen samt Ullångers för att möjliggöra handling, vårdbesök och sociala dagaktiviteter

3. Fritidsresor ungdomar

Kvällstid till och från Kusthallen i Nordingrå som inrymmer idrott och kultur.